

Številka: 00104-333/2019/12

Datum: 12. 12. 2019

Odgovor na zahtevo za dopolnitev odgovora na poslansko vprašanje Janija Ivanuše v zvezi z dejanskimi lastniki

Poslanec Jani Ivanuša je na Vlado Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) naslovil zahtevo za dopolnitev odgovora na poslansko vprašanje v zvezi z dejanskimi lastniki.

Zahteva za dopolnitev odgovora se sklicuje na navedbo g. Petra Jenka na seji Komisije za nadzor javnih financ v zvezi z vodenjem postopkov o prekršku s strani Finančne uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) zaradi kršitve obveznosti vpisa v register dejanskih lastnikov (v nadaljnjem besedilu: RDL). V navedbi je poudarjen podatek, da okrog 12.000 zavezancev nima urejenega vpisa v RDL. Prekrškovni postopki zaradi kršitve obveznosti vpisa v RDL pa so se začeli zoper 262 zavezancev, ki so bili izbrani po posebnih kriterijih.

Poslanca zanima, zakaj je FURS sankcioniral le 262 subjektov in ne vseh 12.000; kateri so bili vsi posebni kriteriji, po katerih so bili izbrani sankcionirani subjekti in katero pravnoorganizacijsko obliko imajo; zakaj FURS ne pošlje obvestil po pošti, temveč le po e-davkih; kako bo vlada zagotovila vpis vseh dejanskih lastnikov v register ter kako Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (v nadaljnjem besedilu: UPPD) ali FURS preverjata, ali je vpisana fizična oseba res dejanski lastnik poslovnega subjekta.

Vlada na zastavljeno poslansko vprašanje odgovarja naslednje:

1) Zakaj je FURS sankcioniral le 262 subjektov in ne vseh 12.000?

Obveznost vpisa v RDL je določena v tretjem odstavku 44. člena in v 176. členu Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma 1 (v nadaljnjem besedilu: ZPPDFT-1). Obveznost, določena v tretjem odstavku 44. člena ZPPDFT-1, se nanaša na novonastale poslovne subjekte, ki so dolžni podatke o svojem dejanskem lastniku vpisati v RDL v osmih dneh od njihovega vpisa v Poslovni register Slovenije (tj. od ustanovitve). V prehodnih določbah (176. člen ZPPDFT-1) je določena obveznost vpisa poslovnih subjektov, ustanovljenih pred začetkom veljavnosti ZPPDFT-1, in sicer so se morali vpisati v 14 mesecih od začetka veljavnosti omenjenega zakona, natančneje do 19. 1. 2018. Kršitev obveznosti vpisa v RDL je v 3. točki prvega odstavka 167. člena ZPPDFT-1 določena kot prekršek, kaznovanje pa je predvideno le za pravno osebo in odgovorno osebo pravne osebe, ki je kršila obveznost iz tretjega odstavka 44. člena ZPPDFT-1, kar pomeni, da se prekrškovni postopek lahko vodi le zoper zavezance, ustanovljene po uveljavitvi ZPPDFT-1.

Na podlagi navedenega ni mogoče sankcionirati okrog 11.000 zavezancev, ki niso izpolnili obveznosti vpisa v RDL.

2) Kateri so bili vsi posebni kriteriji, po katerih so bili izbrani sankcionirani subjekti? Ali jih ostalih 12.000 ne izpolnjuje? Zakaj ne (načelo enakosti)?

Glede na zgoraj navedeno za 92 % zavezancev od 12.000 zavezancev, ki niso izvedli vpisa v RDL, ni pravne podlage za sankcioniranje. Sankcionirajo se lahko samo poslovni subjekti, ki so bili ustanovljeni po uveljavitvi ZPPDFT-1 in vzpostavitvi RDL.

Od omenjenih poslovnih subjektov je FURS vodil prekrškovne postopke le zoper aktivne subjekte, ki so izpolnjevali naslednje kriterije:

- so zavezanec za DDV,
- imajo zaposlene,
- so družba z omejeno odgovornostjo/komanditna družba/podružnica tujega podjetja,
- imajo visok promet na transakcijskem računu in
- imajo visoke prihodke.

Našteti kriteriji so bili uporabljeni z namenom, da se ne kaznujejo majhni poslovni subjekti, ki dejansko ne poslujejo.

3) Katero pravnoorganizacijsko obliko imajo sankcionirani subjekti (d. o. o., s. p., zavod, društvo)?

FURS je sankcioniral družbe z omejeno odgovornostjo, komanditne družbe ali podružnice tujega podjetja.

4) Zakaj FURS v takšnih primerih, ko gre za enostaven administrativni ukrep, a kljub temu za zelo visoke globe, ne pošlje pisnih opozoril po pošti, ampak le po e-davkih? Če bi bila globa 200 EUR, bi bilo samo opozarjanje po e-davkih zadosten ukrep.

85. a člen Zakona o davčnem postopku določa vročanje dokumentov pravnim osebam, samostojnim podjetnikom posameznikom in posameznikom, ki samostojno opravljajo dejavnost, prek informacijskega sistema FURS (v nadaljnjem besedilu: portal eDavki). Sodna praksa potrjuje, da ni zakonske podlage za vročanje po pošti in tudi da ni razlike med vročanjem po pošti in po elektronski poti. Ob tem velja dodati, da obvestilo o dolžnosti vpisa v RDL, ki je bilo poslano prek portala eDavki 20.654 zavezancem, ni vplivalo na sam obstoj kršitve, poslano pa je bilo z namenom seznaniti zavezanca z obveznostjo in jih opozoriti, da bodo v primeru neizpolnitve obveznosti sankcionirani z globo za prekršek, ki je sicer že bil storjen.

5) Kako bo vlada zagotovila vpis vseh dejanskih lastnikov v register?

FURS in UPPD bosta v okviru zakonskih pristojnosti nadaljevala postopke izvajanja nadzorov. Nadalje je v pripravi novela Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, v okviru katere so predvidene tudi določene spremembe na področju dejanskega lastništva poslovnih subjektov.

6) Kako FURS in UPPD preverjata, ali je vpisana fizična oseba res dejanski lastnik poslovnega subjekta?

Pravilnost ugotovitve dejanskega lastnika s strani poslovnega subjekta je mogoče preverjati v okviru izvajanja postopkov nadzora. UPPD pravilnost vpisa podatkov preverja tako v bazah podatkov, do katerih UPPD dostopa (Poslovni register Slovenije, GVIN), kot tudi v okviru izvajanja inšpekcijskih nadzorov pri zavezancih na terenu. Poleg tega morajo poslovni subjekti, ki so v skladu z 41. členom ZPPDFT-1 dolžni ugotoviti dejanskega lastnika in izvesti vpis v RDL, v skladu s tretjim odstavkom 41. člena ZPPDFT-1 vzpostaviti tudi natančno evidenco podatkov o svojih dejanskih lastnikih, na podlagi katere lahko UPPD v okviru izvajanja inšpekcijskih nadzorov tudi preverja pravilnost izvedenega vpisa v RDL.